

NÆRHEDS- OG GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

1. februar 2011

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Den Europæiske Union (EØS-relevant tekst) KOM(2010) 774 endelig af 20. december 2010.

Resumé

Det overordnede formål med forslaget er at revidere det nuværende europæiske national- og regionalregnskabssystem, så nationalregnskaberne i EU bringes i overensstemmelse med brugernes behov, de ændrede økonomiske vilkår, og de fremskridt, der er sket inden for det metodologiske udviklingsarbejde.

Revisionen af det europæiske national- og regionalregnskabssystem følger i kølvandet på revisionen af det internationale nationalregnskabssystem. Den nye udgave af det internationale nationalregnskabssystem blev offentliggjort i 2009 efter at være vedtaget af FN's Statistiske Kommission.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte 20. december 2010 ovennævnte forslag til forordning. Den danske version af forslaget er modtaget i Danmarks Faste Repræsentation ved EU 6. januar 2011.

Forslagets retsgrundlag er traktatens artikel 338 om udarbejdelse af fællesskabsstatistikker. Forslaget skal vedtages i form af en forordning efter den almindelige lovgivningsprocedure i henhold til traktatens artikel 294.

Det overordnede formål med forslaget er at revidere det nuværende europæiske national- og regionalregnskabssystem (ENS 95), så nationalregnskaberne i EU bringes i overensstemmelse med brugernes behov, de ændrede økonomiske vilkår, og de fremskridt, der er sket inden for det metodologiske udviklingsarbejde.

Formålet med forordningen er at revidere ENS 95 både

- med hensyn til metodologien vedrørende fælles standarder, definitioner, klassifikationer og regnskabsregler
- og med hensyn til programmet for statistikproducenternes indberetning af statistiske regnskaber og tabeller udarbejdet efter den nye metodologi.

Den reviderede udgave af ENS 95 skal udgøre en metodologisk referenceramme for udarbejdelse af de nationalregnskabsdata af høj kvalitet, som er nødvendige for tilrettelæggelse og gennemførelse af centrale EU-politikker.

ENS er et centralt værktøj på EU-plan, hvor det anvendes til væsentlige administrative formål (fx EU's egne indtægter, proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud og fordeling af strukturfondsmidler). Derudover benyttes det til analyse i forbindelse med koordineringen af og konvergenen mellem medlemstaternes økonomiske politikker.

ENS giver EU's institutioner, regeringer samt økonomiske og sociale aktører en række harmoniserede og pålidelige statistikker, på grundlag af hvilke de dels kan træffe beslutninger på nationalt og regionalt plan, dels kan opfylde målene i Lissabontraktaten og i særdeleshed målene for Den Økonomiske og Monetære Union.

Revisionen af ENS følger i kølvandet på revisionen af det internationale nationalregnskabssystem. Den nye udgave af det internationale nationalregnskabssystem blev offentliggjort i 2009 efter at være vedtaget af FN's Statistiske Kommission.

ENS er i store træk konsistent med det internationale nationalregnskabssystem for så vidt angår definitioner, regnskabsregler og klassifikationer. Der er dog visse forskelle. ENS er i højere grad tilpasset anvendelsesformål i EU, hvilket indebærer mere nøjagtige definitioner, klassifikationer og regnskabsregler. Herudover er ENS til forskel fra det internationale nationalregnskabssystem en retsakt, der indeholder bindende regler til sikring af sammenlignelighed på EU-plan samt et obligatorisk indberetningsprogram.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal udtale sig i henhold til traktatens artikel 294 vedr. proceduren om almindelig lovgivning. Der foreligger endnu ingen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at målene med forslaget bedst kan gennemføres på EU-plan på grundlag af en EU-retsakt, fordi kun Kommissionen kan koordinere den nødvendige harmonisering af nationalregnskabsmetodologien og de statistiske oplysninger på EU-plan. Indsamlingen af data og udarbejdelsen af sammenlignelige statistikker om nationalregnskaber kan derimod foretages af medlemstaterne. Kommissionen vurderer på dette grundlag, at EU kan vedtage foranstaltningerne i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Da indsamlingen af data og udarbejdelsen af det nationale og regionale regnskabssystem overlades til medlemsstaterne, er det regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Gældende dansk lovgivning på området er:

- Rådets forordning (EF) nr. 2223/96 af 25. juni 1996 om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Det Europæiske Fællesskab.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring med svarfrist 23. februar 2011 blandt følgende interessenter:

Danmarks Nationalbank
 De Økonomiske Råds Sekretariat
 Landbrug og Fødevarer
 Finansrådet
 Realkreditrådet
 Forsikring & Pension
 DI - Organisation for erhvervslivet
 Dansk Erhverv
 Danske Regioner
 Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
 Realkreditforeningen
 Kommunernes Landsforening

Supplerende notat med høringssvar vil blive eftersendt, såfremt der modtages substantielle bemærkninger til forslaget.

Forslaget sendes herudover i høring i Specialudvalget for vækst og konkurrenceevne med svarfrist 14. februar 2011.

6. Forhandlingsituationen

På grundlag af de holdninger, som har været tilkendegivet af dataproducenterne i det europæiske statistiske system i forbindelse med drøftelser af forslaget i Kommissionens ekspertgrupper, kan det forventes, at der som helhed vil være tilslutning blandt medlemslandene til forslaget.

På trods af den generelle enighed har enkelte lande givet udtryk for nogen skepsis med hensyn til detaljerne i forslaget. Det forventes på den baggrund, at forslaget vil blive genstand for betragtelige tekniske drøftelser.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen støtter principielt forordningsforslaget med henblik på at sikre, at nationalregnskaberne i EU bringes i overensstemmelse med brugernes behov, de ændrede økonomiske vilkår, og de fremskridt, der er sket inden for det metodologiske udviklingsarbejde.

Fra dansk side finder man dog, at der bør ske en reduktion af indberetningsprogrammet samt Kommissionens beføjelser til at ændre og udvide forordningen.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forordningsforslaget vil erstatte den eksisterende forordning, men vil herudover ikke have afledte nationale lovgivningskonsekvenser.

Gennemførelse af forslaget vil påføre Danmarks Statistik meromkostninger til omlægning og drift af nationalregnskabet. Meromkostninger til indberetningsprogrammet vil, under forudsætning af at de ønskede udsættelser imødekommes, beløbe sig til 2,1 mio. kr. i henholdsvis 2012, 2013 og 2014. I de efterfølgende år vil de årlige meromkostninger være i størrelsesordenen 3,4 mio. kr.

Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget.

Herudover viser foreløbige analyser, at det danske bruttonationalprodukt (BNP)/bruttonationalindkomst (BNI) i lighed med EU-gennemsnittet vil blive forøget med ca. 2 procent. Af forordningsforslaget fremgår det eksplicit, at denne forøgelse ikke får konsekvenser for EU's egne indtægter – og dermed medlemslandenes bidrag – idet opgørelsen af disse fortsat vil være baseret på de hidtidige nationalregnskabsprincipper. Forøgelsen kan dog have konsekvenser for andre statslige udgifter, som måtte være knyttet til størrelsen i BNP/BNI.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser ud over de under punkt 10 anførte administrative konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vil medføre, at det anses for nødvendigt at indhente regnskabsoplysninger fra ca. 300 ikke-udbyttegivende institutioner (fagforeninger, veldgørende institutioner, idrætsforeninger etc.). Det skønnes, at de samlede administrative konsekvenser i form af øget svarbyrde ikke vil overstige 0,1 mio. kr.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.